

**Державна податкова
служба України**
Головне управління ДПС у Чернігівській області

**Щодо порядку сплати податкового зобов'язання з податку на
прибуток при виплаті дивідендів**

Державна податкова служба України у зв'язку із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 09 лютого 2024 року № 129 «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» з метою належного адміністрування авансового внеску з податку на прибуток під час виплати дивідендів, нарахованих на державну частку за підсумками діяльності у 2023 році, що сплачуються у 2024 році, та забезпечення податкового контролю цього платежу, у межах компетенції повідомляє.

Порядок сплати податкового зобов'язання з податку на прибуток при виплаті дивідендів визначено пунктом 57.1¹ статті 57 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до підпункту 57.1.1 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу у разі прийняття рішення щодо виплати дивідендів платник податку на прибуток - емітент корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди, проводить зазначені виплати власнику таких корпоративних прав незалежно від того, чи є оподатковуваний прибуток, розрахований за правилами, визначеними статтею 137 Кодексу.

Крім випадків, передбачених підпунктом 57.1.3 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу, емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток (абзац перший підпункту 57.1.2 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу).

Нагадуємо, що відповідно до абзацу другого підпункту 57.1.2 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу авансовий внесок розраховується з суми перевищення дивідендів, що підлягають виплаті, над значенням об'єкта оподаткування за відповідний податковий (звітний) рік, за результатами якого виплачуються дивіденди, грошове зобов'язання щодо якого погашене. У разі наявності непогашеного грошового зобов'язання авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті. Авансовий внесок обчислюється за базовою (основною) ставкою, встановленою пунктом 136.1 статті 136 Кодексу – 18 відсотків. Сума дивідендів, що підлягає виплаті, не зменшується на суму авансового внеску.

Разом з тим, якщо дивіденди виплачуються за неповний календарний рік, то для обрахунку суми зазначеного перевищення використовується значення об'єкта оподаткування, обчислене пропорційно кількості місяців, за які сплачуються дивіденди. Зазначений авансовий внесок вноситься до бюджету до/або одночасно з виплатою дивідендів.

Авансовий внесок із податку на прибуток перераховується до бюджету на той же рахунок, що й податок на прибуток, при цьому у платіжному дорученні у полі «Призначення платежу» зазначається код сплати - «125» (для авансових внесків, нарахованих на суму дивідендів та прирівняних до них платежів).

При цьому сума попередньо сплачених протягом податкового (звітного) періоду авансових внесків з податку на прибуток під час виплати дивідендів підлягає зарахуванню у зменшення нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток, задекларованого у податковій декларації за такий податковий (звітний) період.

Водночас, якщо сума авансового внеску, попередньо сплаченого протягом звітного періоду, перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання підприємством – емітентом корпоративних прав за такий податковий (звітний) період, сума такого перевищення переноситься у зменшення податкових зобов'язань наступних податкових (звітних) періодів до повного його погашення, а під час отримання від'ємного значення об'єкта оподаткування такого наступного періоду – на зменшення податкових зобов'язань майбутніх податкових (звітних) періодів до повного його погашення.

Сума сплачених авансових внесків з податку на прибуток при виплаті дивідендів не підлягає поверненню платнику податків або зарахуванню в рахунок погашення грошових зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

Зауважуємо, що при виплаті дивідендів у формі, відмінній від грошової (крім випадків, передбачених підпунктом 57.1.3 пункту 57.1 статті 57 Кодексу), базою для нарахування авансового внеску є вартість такої виплати, визначена у рішенні про виплату дивідендів, або вартість такої виплати, розрахована відповідно до принципу «витягнутої руки» в операціях, визнаних відповідно до статті 39 Кодексу контролюваними.

Обов'язок з нарахування та сплати авансового внеску з податку за визначеною пунктом 136.1 статті 136 Кодексу ставкою покладається на будь-якого емітента корпоративних прав (крім платників єдиного податку), що є резидентом, незалежно від того, чи користується такий емітент пільгами із сплати податку, передбаченими Кодексу, чи у вигляді застосування ставки податку іншої, ніж встановлена пунктом 136.1 статті 136 Кодексу.

Підпунктом 57.1.5 п. 57.1.1 ст. 57 Кодексу визначено, що авансовий внесок з податку на прибуток, сплачений у зв'язку з нарахуванням/сплатою дивідендів, є невід'ємною частиною податку

на прибуток та не може розцінюватися як податок, який справляється під час репатріації дивідендів (їх сплаті на користь нерезидентів) відповідно до пункту 141.4 статті 141 Кодексу або міжнародних договорів України.

Розрахунок авансового внеску з податку на прибуток підприємств на суму виплачених дивідендів (прирівняних до них платежів) здійснюється у Додатку АВ до рядка 20 АВ Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, форму якої затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2015 р. за № 1415/27860 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 20 лютого 2023 року № 101) (зі змінами) (далі – Декларація).

Відповідно до підпункту 57.1¹.3 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу авансовий внесок, передбачений підпунктом 57.1¹.2 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу, не справляється у разі виплати дивідендів:

на користь власників корпоративних прав материнської компанії, що сплачуються в межах сум доходів такої компанії, отриманих у вигляді дивідендів від інших осіб. Якщо сума виплат дивідендів на користь власників корпоративних прав материнської компанії перевищує суму отриманих такою компанією дивідендів, дивіденди, сплачені в межах такого перевищення, підлягають оподаткуванню за правилами, встановленими підпунктом 57.1¹.2 пункту 57.1¹ статті 57 Кодексу. З метою оподаткування материнська компанія веде наростаючим підсумком облік дивідендів, отриманих нею від інших осіб, та дивідендів, сплачених на користь власників корпоративних прав такої компанії, і відображає у податковій звітності дивіденди в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

платником податку на прибуток, прибуток якого звільнений від оподаткування відповідно до положень Кодексу, у розмірі прибутку, звільненого від оподаткування у період, за який виплачуються дивіденди;

фізичним особам.

Розглянемо окремі приклади розрахунку авансового внеску з податку на прибуток при перерахуванні до державного бюджету платниками податку на прибуток дивідендів на державну частку господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави.

Приклад 1

Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році прийнято рішення щодо відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів та/або авансове перерахування до державного бюджету річних дивідендів у розмірі 400,0 млн гривень.

При цьому, на момент сплати дивідендів на державну частку або авансового перерахування до державного бюджету річних дивідендів за 2023 рік Товариством подано Декларацію за такий звітний (податковий) період, задекларовано об'єкт оподаткування у розмірі 300,0 млн грн, нараховані у такій Декларації грошові зобов'язання з податку на прибуток погашені.

Авансовий внесок з податку на прибуток у такому випадку розраховується з суми перевищення дивідендів, що підлягають виплаті, над значенням об'єкта оподаткування податком на прибуток за такий звітний (податковий) рік (р. 4 Додатку АВ до рядка 20 АВ Декларації) – 100,0 млн грн (400,0 – 300,0).

Сума авансового внеску з податку на прибуток складає 18,0 млн грн. (100,0 млн грн *18 відс).

Приклад 2

Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році прийнято рішення щодо відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів та/або авансове перерахування до державного бюджету річних дивідендів у розмірі 400,0 млн гривень.

При цьому, на момент сплати дивідендів на державну частку або авансового перерахування до державного бюджету річних дивідендів за 2023 рік Товариством подано Декларацію за такий звітний (податковий) період, задекларовано об'єкт оподаткування у розмірі 300,0 млн грн, нараховані у такій Декларації грошові зобов'язання з податку на прибуток не погашені.

У разі наявності непогашеного грошового зобов'язання з податку на прибуток за 2023 рік авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті (тобто, з 400,0 млн грн).

Сума авансового внеску з податку на прибуток складає 72,0 млн грн. (400,0 млн грн *18 відс).

Приклад 3

Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році прийнято рішення щодо віdraхування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів та/або авансове перерахування до державного бюджету річних дивідендів у розмірі 400,0 млн гривень.

При цьому, на момент сплати дивідендів на державну частку або авансового перерахування до державного бюджету річних дивідендів за 2023 рік Товариством подано Декларацію за такий звітний (податковий) період, задекларовано від'ємне значення об'єкта оподаткування.

У разі декларування від'ємного значення об'єкта оподаткування за 2023 рік авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті (тобто, з 400,0 млн грн).

Сума авансового внеску з податку на прибуток складає 72,0 млн грн. (400,0 млн грн *18 відс.).

Приклад 4.

Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році прийнято рішення щодо відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів та/або авансове перерахування до державного бюджету річних дивідендів у розмірі 400,0 млн гривень.

При цьому, на момент сплати дивідендів на державну частку або авансового перерахування до державного бюджету річних дивідендів за 2023 рік Товариством не подано Декларацію за такий звітний (податковий) період.

У разі не подання Декларації за звітний (податковий) період 2023 рік авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті (тобто, з 400,0 млн грн).

Сума авансового внеску з податку на прибуток складає 72,0 млн грн. (400,0 млн грн *18 відс.).

Детальніше на вебпорталі ДПС України за посиланням: [Лист ДПС України від 05.03.2024 № 6165/7/99-00-04-03-02-07](#)